

KOMISIJA ZA KONTROLU DRŽAVNE POMOĆI

Broj: 01-

Podgorica, 12. februar 2014. godine

Na osnovu člana 10 stav 1, tačka 1, i člana 19 Zakona o kontroli državne pomoći ("Službeni list CG", br. 74/09 i 57/11) i člana 196 ZUP-a ("Službeni list RCG", br. 60/03) Komisija za kontrolu državne pomoći na sjednici održanoj 12. februara 2014. godine, donijela je

RJEŠENJE

Program državne pomoći Ministarstva kulture za 2014. godinu ocijenjen je kao usklađen sa Zakonom o kontroli državne pomoći.

OBRAZLOŽENJE

Ministarstvo kulture, svojim dopisom br. 01-21, od 13.01.2014. godine, podnijelo je Komisiji za kontrolu državnu pomoć zahtjev za ocjenu usklađenosti Nacrta programa državne pomoći Ministarstva kulture za 2014. godinu. .

KORISNICI

Korisnici su fizička lica sa prebivalištem u Crnoj Gori i pravna lica koja su u Crnoj Gori registrovana za obavljanje djelatnosti kulture na osnovu javnog konkursa, osim javnih ustanova i drugih subjekata čiji se rad finansira iz budžeta; kao i lokalni štampani mediji i medijski naučni časopisi u Crnoj Gori.

PRAVNA PODLOGA

Pravni osnovi za realizaciju ovog projekta su :

- Program državne pomoći Ministarstva kulture za 2014. godinu
- Zakon o kulturi („Sl. list CG“, broj 40/11,38/12 čl. 68-91)
- Zakon o izdavačkoj djelatnosti („Sl. List CG“, broj 30/12)
- Zakon o kinematografiji („Sl. List CG“, broj 14/08, 40/10, 40/11)
- Zakon o zaštiti kulturnih dobara („Sl. list RCG“, broj 49/10, 40/11)
- Zakon o muzejskoj djelatnosti („Sl. list RCG“, broj 49/10, 40/11)

- Zakon o bibliotečkoj djelatnosti („Sl. list RCG“, broj 49/10, 40/11)
- Zakon o arhivskoj djelatnosti („Sl. list RCG“, broj 49/10, 40/11)
- Zakon o obnovi spomeničkog područja Kotora („Sl. list RCG“, broj 47/91)
- Zakon o spomen-obilježjima („Sl. list CG“, broj 40/11, čl. 31-32)
- Zakon o elektronskim medijima („Sl. list CG“, broj 40/11, 53/11)
- Zakon o javnim radio-difuznim servisima Crne Gore („Sl. list CG“, broj 79/08, 45/12 član 17, 18 i 19)
- Zaključak Vlade kojim je usvojen Program zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2014. godinu, sa sjednice Vlade od 26.12.2013. godine

CILJEVI PROGRAMA

Razvoj i prezentacija kulturnog i umjetničkog stvaralaštva; ravnomjerni razvoj kulture na cijeloj teritoriji Crne Gore; istraživanje, zaštita, prezentacija i valorizacija kulturne i prirodne baštine; ostvarivanje zagarantovanih prava građana na informisanje; podrška razvoju medijskog pluralizma.

Shodno ciljevima koji su utvrđeni Programom državne pomoći Ministarstva kulture za 2014. godinu, predložena je realizacija sljedećih šema:

- Kulturno-umjetničko stvaralaštvo
- Kulturna baština
- Podrška razvoju medijskog pluralizma
- Javni radio-difuzni servisi Crne Gore-RTCG
- Prenos radio-difuznog signala RTCG preko radio-difuznih predajnika
- Razvoj kulture na sjeveru Crne Gore
- Razvoj kulture u Nikšiću

Sredstvima koja su predmet ove prijave obezbjeđuje se ostvarivanje javnog interesa u razvoju kulture koji se podstiče sufinansiranjem programa i projekata od značaja za ostvarivanje javnog interesa u kulturi, shodno odredbi člana 68 stav 1 Zakona o kulturi i obaveze države u pogledu finansiranja iz oblasti medija, što je propisano članom 3 Zakona o medijima.

Pravo učešća na konkursu za sufinansiranje projekata i programa iz oblasti kulturno-umjetničkog stvaralaštva imaju fizička lica sa pebivalištem u Crnoj Gori i pravna lica koja su u Crnoj Gori registrovana za obavljanje djelatnosti kulture, osim javnih ustanova i drugih subjekata čiji se rad finansira iz budžeta Crne Gore.

Takođe, sredstvima koja su prikazana u prijavi dijelom se finansiraju i programi i projekti koji su od kapitalnog značaja za crnogorsku kulturu, ostvarivanje međunarodne saradnje i ravnomjeren razvoj kulture bez raspisivanja javnog konkursa.¹, kao i sufinansiranje aktivnosti u cilju realizacije preporuka Evropske komisije u kontekstu obaveza Ministarstva kulture iz Poglavlja 23- Pravosuđe i temeljna prava (sloboda izražavanja) i Poglavlja 10- Informaciono društvo i mediji (seminari, obuke novinara, štampanje publikacija na temu slobode izražavanja).

¹ član 70 stav 5 Zakona o kulturi (Službeni list Crne Gore br. 40/11, 38/12)

TRAJANJE I IZVOR FINANSIRANJA

Program traje od datuma donošenja rješenja Komisije do 31.12.2014. godine.

Ukupna planirana sredstva u ovoj godini za realizaciju ovog programa su **3.443.900,00 eura**.

OPIS ZAHTJEVA

Planirana sredstva odnose se na sljedeće.

1. Sufinansiranje projekata i programa iz oblasti kulturno-umjetničkog stvaralaštva u 2014. godini (1.103.500,00 eura)

- *Podrška i podsticaj razvoju svih oblasti kulturno-umjetničkog stvaralaštva:*
 - likovna umjetnost samostalne i kolektivne izložbe crnogorskih umjetnika u zemlji i inostranstvu, inovativni projekti i inicijative, eksperimentalne i interdisciplinarne umjetničke forme, stručne likovne publikacije i ostali međunarodni programi, konferencije, kolonije i radionice),
 - muzička i muzičko-scenska djelatnost (koncertni i muzičko-scenski programi crnogorskih umjetnika u zemlji i inostranstvu, nova djela umjetničke scene, izdavački projekti u umjetničkoj muzici-publikacija, CD, DVD),
 - književnost i književno prevodilaštvo (nova djela autora iz Crne Gore, djela od kulturno-istorijskog i naučnog značaja za crnogorsku kulturu, djela za djecu i mlade, prevodi djela crnogorskih autora, prevodi djela svjetske književnosti na crnogorski jezik),
 - časopisi za kulturu i umjetnost (kojima se promovišu kulturno-umjetničke vrijednosti i naučna ostvarenja od značaja za crnogorsku kulturu i umjetnost i razvija interkulturni dijalog i protežira kritički osvrt na savremeno stvaralaštvo),
 - pozorišna djelatnost (nove pozorišne produkcije),
 - kulturno-umjetničke manifestacije i festivali,
 - amatersko stvaralaštvo (folklorno izvorno i savremeno kulturno-umjetničko stvaralaštvo),
 - tradicionalni umjetnički zanati i vještine (podrška stručnom usavršavanju i izradi eksponata, koji podstiču razvoj i očuvanje tradicionalnih zanata i vještina),
 - kreativne industrije (projekti saradnje javnog i privatnog sektora koji podstiču umjetničku produkciju kreativnog potencijala, promovišu kulturni razvoj na nacionalnom ili lokalnom nivou i doprinose ekonomskom razvoju zajednice),
 - podrška osobama sa invaliditetom (kulturno-umjetničko stvaralaštvo lica sa invaliditetom i programi i projekti čiji su sadržaji namijenjeni licima sa invaliditetom),
 - podrška mladima;
 - sufinansiranje filmskih produkcija i koprodukcija;
 - sufinansiranje manifestacija i festivala od posebnog značaja za kulturu;
 - projekti međunarodne prezentacije crnogorskog kulturno-umjetničkog stvaralaštva, međunarodne saradnje i razmjene programa;
 - podrška stručnom usavršavanju kadrova;
 - otkup knjiga i likovnih djela.

2. Sufinansiranje projekata iz oblasti kulturne baštine u 2014. godini (1.201.800,00 eura)

- *Programom zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2014. godinu predviđeno je sufinansiranje sledećih aktivnosti:*
 - konzervatorska i arheološka istraživanja,
 - elaborati o utvrđivanju kulturne vrijednosti,
 - integralna zaštita,
 - konzervatorski projekti i sprovođenje konzervatorskih mjera,
 - edukacija, doedukacija stručnog kadra,
 - popularizacija i prezentacija kulturne baštine,
 - otkup muzejskih predmeta, knjiga, filmske građe za popunjavanje kinotečkog fonda i muzejskih i bibliotečkih zbirki i tehničko-tehnološko osavremenjavanje)

- *Participacija u IPA projektima*
 - Rekonstrukcija i revitalizacija uvtrđenja "Besac".

- *Odžavanje spomen-obilježja*
 - Obaveza države u održavanju spomen-obilježja utvrđena je čl. 31 -32 Zakona o spomen-obilježjima država ("Sl. list Crne Gore br. 40/11) kojim je propisano da država obezbijeduje sredstva za održavanje spomen -obilježja koja je ona podigla, spomen-obilježja koje je podigla druga država i za obimnija održavanja spomen-groblja.

3. Sufinansiranje programa i projekata u medijima u 2014. godini (181.000,00 eura)

Sufinansiranje proizvodnje programskih sadržaja od značaja za ostvarivanje javnog interesa u lokalnim i štampanim medijima i naučnim časopisima za teoriju i kulturu medija obuhvata aktivnosti koje neposredno doprinose ostvarivanju prava građana na informisanje, promovisanje i jačanje medijske pismenosti, razvoju medijske naučne misli, podsticaju informisanja na lokalnom nivou i razvoju medijske naučno-stručne oblasti. U lokalnim štampanim medijima sufinansiraju se projekti koji doprinose raznolikosti medijskog sadržaja i pluralizma ideja, doprinose unapređenju medijskog stvaralaštva u oblasti kulture, nauke i obrazovanja na lokalnom nivou. Programski sadržaji koji se sufinansiraju fokusirani su na teme lokalne sredine u kojoj izlaze. Sufinansiranje programskih sadržaja u naučnim časopisima za teoriju i kulturu medija ima za cilj razvoj medijske naučne misli kao i postizanje referentnosti domaćih medijskih naučno-stručnih časopisa.

4. Sufinansiranje namjenskih programskih sadržaja RTCG u 2014. godini (285.000,00 eura)

Program Javni radio-difuzni servisi Crne Gore se odnosi na ostvarivanje zakonske obaveze u pogledu proizvodnje i emitovanja namjenskih programskih sadržaja RTCG od značaja za razvoj nauke i obrazovanja, kulture, informisanje lica oštećenog sluha i vida i informisanja na manjinskim jezicima. Zakonom o javnim radio-difuznim servisima Crne

Gore („Sl. list CG“, broj 79/08) u članu 17 je propisano da se Budžetom Crne Gore obezbjeđuje dio finansijskih sredstava za ostvarivanje prava građana na informisanje, po osnovu programskih sadržaja Radio Crne Gore i Televizije Crne Gore, koji su od značaja za razvoj nauke i obrazovanja, razvoj kulture, informisanje lica oštećenog sluha i vida, kao i za programske sadržaje na albanskom jeziku i jezicima pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica.

RTCG je dužna kvartalno da dostavlja izvještaje o utrošku namjenskih sredstava za programske sadržaje shodno ugovoru. Sredstva za namjenske programske sadržaje kojima se obezbjeđuje zadovoljavanje potreba svih struktura crnogorskog društva uvećana su, u odnosu na prošlu godinu, zbog povećanja programskih sadržaja saglasno članu 17 Zakona o javnim Radio-difuznim servisima Crne Gore.

5. Plaćanje usluga prenosa radio difuznog signala RTCG na teritoriji Crne Gore preko radio difuznih predajnika u 2014. godini (218.500,00 eura)

Program Prenos radio-difuznih signala RTCG na teritoriji Crne Gore preko radio-difuznih predajnika se odnosi na ostvarivanje obaveze utvrđene članom 19 Zakona o javnim radio-difuznim servisima („Sl. list CG“, br. 79/08) Crne Gore, kojim je propisano da se Budžetom Crne Gore obezbjeđuju sredstva za plaćanje troškova prenosa i emitovanja programa RTCG putem zemaljskih sistema, koje vrši pravno lice za prenos i emitovanje radio-difuznih signala, koje osniva Vlada Crne Gore.

Ministarstvo kulture i Radio-difuzni centar (u daljem tekstu: RDC) ugovorom uređuju međusobna prava i obaveze u vezi sa načinom i uslovima plaćanja troškova za prenos signala putem zemaljskog sistema. RDC Ministarstvu mjesečno dostavlja izvještaj o troškovima za prenos i emitovanje programa putem zemaljskih sistema. Sredstva su namjenski opredijeljena za prenos i emitovanje programa. Međutim, djelatnost RTCG-a ne smatra se prenosom programa već djelatnošću Radio-difuznog centra, pa ne postoji pravni osnov da RTCG uplaćuje sredstva na ime troškova prenosa programa, i ista nije u mogućnosti da podnosi izvještaj Ministarstvu kulture i da vodi odvojeno računovodstvo o utrošku tih sredstava.

Imajući u vidu navedeno, Komisija smatra da odredbe člana 19 Zakona o javnim radio-difuznim servisima Crne Gore treba izmjeniti na način koji će omogućiti RTCG da vodi odvojeno računovodstvo za troškove prenosa i emitovanja namjenskih sadržaja, kako to stoji i u Direktivi Komisije o transparentnosti finansijskih odnosa između država članica i javnih preduzeća, kao i o finansijskoj transparentnosti unutar određenih preduzeća (br. 2006/111EZ od 16.novembra 2006.godine). Navedena Direktiva transponovan je u naš pravni sistem kroz član 43 Uredbe o bližim kriterijumima, uslovima i načinu dodjele državne pomoći (Rješenje Komisije broj 01-14/1 od 27.02.2012. godine)

Komisija još jednom daje preporuku Ministarstvu kulture da pokrene proceduru izmjene Zakona o javnim radio-difuznim servisima Crne Gore, radi usaglašavanja sa pravilima državne pomoći, a u cilju postizanja transparentnog odnosa finansiranja između države i RTCG.

6.Sufinansiranje obaveza predviđenih Programom razvoja kulture na sjeveru Crne Gore u 2014. godini (273.600,00 eura)

Realizacija kulturno-umjetničkih programa u opštinama na sjeveru Crne Gore obuhvata:

- tradicionalne kulturne manifestacije i festivali od posebnog značaja u 11 opština na sjeveru Crne Gore (Festival dramskih amatera Bijelo Polje; Beransko kulturno ljeto, Mojkovačka filmska jesen; Plavski književni susreti; Dani humora i satire "Vuko Bezarević" Pljevlja, Dani planinskog cvijeća Žabljak; Dani kulture u Šavniku; Pjesnička riječ na izvoru Pive - Plužine i sl.);
- manifestacije od posebnog značaja za kulturu Crne Gore (Ratkovićeve večeri poezije u Bijelom Polju);
- gostujući programi u saradnji sa drugim institucijama kulture iz Crne Gore i razmjeni programa;

U cilju integracije kulture u međunarodne razvojne tokove, planirana je stručna obuka predstavnika lokalnih vlasti i opštinskih javnih ustanova i drugih institucija kulture sa sjevera za uključivanje u međunarodne programe kojima je Crna Gora pristupila radi podrške i korišćenje dostupnih međunarodnih fondova.

7. Sufinansiranje obaveza predviđenih Programom razvoja kulture u Nikšiću u 2014. godini (180.500,00 eura)

- kontinuirana organizacija i produkcija kulturnih i umjetničkih programa

OPRAVDANI TROŠKOVI I SOPSTVENO UČEŠĆE

Pomoć se dodjeljuje u obliku subvencija, i to po programima:

- 1. Sufinansiranje projekata i programa iz oblasti kulturno-umjetničkog stvaralaštva u 2014. godini (1.103.500,00 eura).** Na osnovu člana 6 stav 1 tačka 4 Zakona o kontroli državne pomoći ("Službeni list CG", br. 74/09 i 57/11) (u daljem tekstu Zakon), u iznosu do 70% opravdanih troškova za mala i 60% opravdanih troškova za srednja privredna društva.
- 2. Sufinansiranje projekata iz oblasti kulturne baštine u 2014. godini (1.201.800,00 eura),** na osnovu člana 6 stav 1 tačka 4 Zakona, u iznosu od 70% opravdanih troškova za mala i 60% opravdanih troškova za srednja privredna društva. Za rekonstrukciju i revitalizaciju utvrđenja Besac, i održavanje spomen obilježja na teritoriji Crne Gore, u zavisnosti od veličine korisnika, projekti će se finansirati u iznosu do 50% opravdanih troškova za materijalna ulaganja, odnosno za srednja privredna društva, može se povećati za 10%, odnosno 20% za mala privredna društva, u skladu sa članom 5 Uredbe o bližim kriterijumima, uslovima i načinu dodjele državne pomoći („Sl. list CG“, br. 27/10 i 34/11) (u daljem tekstu: Uredba).
- 3. Sufinansiranje programa i projekata u medijima u 2014. godini (181.000,00 eura).** na osnovu člana 6 stav 1 tačka 4 Zakona, u iznosu od 70% opravdanih troškova za mala i 60% opravdanih troškova za srednja privredna društva.
- 4. Sufinansiranje namjenskih programskih sadržaja RTCG u 2014. godini (285.000,00 eura)** u skladu sa članom 43 Uredbe, u visini od 100% opravdanih troškova.

5. Plaćanje usluga prenosa radio difuznog signala RTCG na teritoriji Crne Gore preko radio difuznih predajnika u 2014. godini (218.500,00 eura).

6. Sufinansiranje obaveza predviđenih Programom razvoja kulture na sjeveru Crne Gore u 2014. godini (273.600,00 eura) na osnovu člana 6 stav 1 tačka 4 Zakona, u iznosu od 70% opravdanih troškova za mala i 60% opravdanih troškova za srednja privredna društva.

7. Sufinansiranje obaveza predviđenih Programom razvoja kulture u Nikšiću u projekata u 2014. godini (180.500,00 eura). Pravni osnov je član 6 stav 4 Zakona, u iznosu od 70% opravdanih troškova za mala i 60% opravdanih troškova za srednja privredna društva.

KUMULACIJA

Državna pomoć po ovom programu može se kumulirati za pokriće opravdanih troškova sa sredstvima drugih davalaca državne pomoći, ali s tim da zajedno ne smiju preći maksimalnu dozvoljenu visinu državne pomoći.

POSTOJANJE POMOĆI

Komisija za kontrolu državne pomoći je ustanovila da su sredstva za finansiranje Programa državne pomoći Ministarstva kulture za 2014. godinu u obliku subvencije javna sredstva, s obzirom da se realizuju iz sredstava budžeta Crne Gore. Primaoci tih sredstava su fizička i pravna lica koja na tržištu obavljaju djelatnost iz oblasti kulture, u smislu pružanja robe i/ili usluga, čime se ovim subjektima daju povlastice koje im omogućavaju konkurentsku prednost i ispunjavaju kriterijume iz člana 2 Zakona, što znači da ovaj Program predstavlja državnu pomoć.

ZAKONITOST POMOĆI

Ministarstvo kulture (davalac državne pomoći) je podnošenjem ovog Programa prije njegove realizacije ispunilo svoje obaveze iz člana 16 Zakona.

USAGLAŠENOST POMOĆI

Na osnovu gore navedenog Komisija je zaključila da su mjere sadržane u Programu državne pomoći Ministarstva kulture u skladu sa članom 6 stav 1 tačka 4 Zakona i čl. 5, i 43 Uredbe. Takođe Komisija je ocijenila da će ovaj Program doprinijeti ravnomjernom razvoju i unapređenju kulture na prostoru Crne Gore u 2014. godini, bez negativnih posljedica na održavanje konkurencije na tržištu.

Imajući u vidu navedeno odlučeno je kao u dispozitivu rješenja.

PRAVNA POUKA: Ovo Rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv njega nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom kod Upravnog suda u roku od 30 dana od dana prijema rješenja.

PREDSJEDNIK KOMISIJE,
Mitar Bajčeta

Dostavljeno:

- Ministarstvu kulture
- a/a